

Fæste. Det er jo netop disse Spørgsmaal, som drøftedes af Udvalget i allerhøjeste Grad, men vi naaede ikke til Spørgsmaallets endelige Løsning, og derfor ønskede man ogsaa i Udvalget, at man skulde faa disse Spørgsmaal behandlet i en Kommission. Endvidere er der et andet Spørgsmaal, som man forudsatte, at Kommissionen skulde beskæftige sig med, nemlig om Ekspropriation af Jorden. Jeg gad dog vide, om man ikke herved tænkte paa Oprettelsen af Husmandsbrug. Jeg kan ikke tro, at man tænkte paa Ekspropriation af Jord til særlig store Landbrug, og jeg tror, at det vil vise sig, at naar vi om ikke ret lang Tid skulde revidere Husmandsloven, komme vi i allerhøjeste Grad til at trænge til en Kommissionsbetænkning, thi at gaa i Gang en Gang til med at løse det Spørgsmaal paa samme Maade som sidst, tror jeg er en Opgave, som Lovgivningsmagten vil forløfte sig paa. Det kan jeg altsaa ikke give det ærede Medlem Ret i. Men det ønsker jeg ikke at fordybe mig i.

Jeg har ønsket at pege paa, at dersom man vil tage Landbrugets Kreditforhold i al Almindelighed op til Drøftelse, saaledes at der skal afgives en samlet Kommissionsbetænkning, vil det føre langt, langt videre, og jeg er tilbøjelig til at tro, at da maatte Kommissionsforslaget have haft en mere omfattende Ramme, end Tilfældet er. Jeg tror ikke, det er muligt at løse dette Spørgsmaal om Landbrugets Kreditforhold indenfor et begrænset Tidsrum, og var derfor glad ved, at Landbrugsministeren har ladet Beskatningsspørgsmaalet ude, fordi jeg troede, at deri laa en Tilkendegivelse fra Ministeren af, at Kommissionens Arbejdstid paa en Maade var begrænset, og at man tænkte sig, at den kunde blive færdig indenfor en rimelig Tid. Jeg kan ikke se anderledes paa det end, at fordi man tager det af mig fremhævede Spørgsmaal op, behøver man ikke at flakke saa langt omkring, som det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) gjorde. Jeg er sikker paa, at dette Spørgsmaal er af saa stor Rækkevidde, at alt, hvad der kan samles af Dygtighed, af baade økonomisk og praktisk Kraft her i dette Land, har man behov for at løse det. Man løber ikke til at løse det i et Øjeblik; thi det, man skal naa ved Kommissionens Arbejde, er at skaffe et Grundlag til Veje, saa at man, naar Husmandsloven atter skal revideres, er i Stand til at løse Spørgsmaalet paa et helt andet økonomisk Grundlag end det nuværende, som jeg anser for ganske umuligt. Er det ikke det,

man har tilsigtet, siger jeg desuagtet: Lad os faa saa meget ud af Kommissionen som muligt. Jeg har hørt, at det var den første Opgave, denne Kommission skulde løse, og jeg tvivler ikke paa, at naar om et Par Aar Husmandsloven skal revideres, trænge vi i højeste Grad til et saadant Kommissionsmateriale, og det kan ganske sikkert ikke blive for godt. Der bliver Brug for alt, hvad der kan tænkes i saa Henseende.

Landbrugsministeren (*Anders Nielsen*): Med Hensyn til de Bemærkninger, som fremkom fra den sidste Taler, skal jeg ganske henholde mig til, hvad jeg før sagde om samme Emne, jeg har intet nyt at tilføje og finder ingen Anledning til Gentagelse uden for dette ene Punkts Vedkommende, at det er min sikre Forvisning, at naar vi om to Aar staa overfor Revisionen af Loven om Oprettelse af Husmandsbrug, vil det Arbejde, som indtil da er foregaaet i den Kommission, vi nu søge nedsat, resultere i et Materiale, som kan være til Nytte ved denne Revision. Men jeg fastholder, at denne Kommission har videre Sigte, og Rammen for dens Opgave rækker langt ud over det, vi tidligere have beskæftiget os med paa dette Omraade.

Overfor det ærede Medlem fra Skanderborg (H. Rasmussen) skal jeg sige, at han har Ret i, at jeg huskede fejl vedrørende de Forslag, der vare fremme for to Aar siden om offentligt Fæste. Jeg tager denne Rettelse fra det ærede Medlems Side som Udtryk for, at ogsaa han mener, at de Radikales Forslag vare mindre vel overvejede og mindre vel gennemtænkte. For saa vidt beklager jeg, at vi ikke fik Lejlighed til at se, hvad Socialdemokraterne bære i deres Skød med Hensyn til Løsningen af Spørgsmaalet om offentligt Fæste; noget udarbejdet Forslag have vi ikke faaet fra dem. Jeg mener altsaa, jeg har det ærede Medlems indirekte Tilslutning til, at det Forslag, som de Radikale den Gang forelagde, ikke kunde staa for Kritik. Det glæder mig at have denne Tilslutning, om end kun indirekte.

Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin), der hører til den Kreds af Medlemmer — det er hele Tinget heldigvis —, som ial Almindelighed er tilfreds med Forslaget, var dog noget misfornøjet, idet han mente, at Kommissionen var lidt for snæver. Det var dog ikke blot ud fra den samme Betragtning som det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen), det var ikke særlig den politiske Repræsentation, som